

3 i fastan

Psalmer: 33, Ps25, 32:1-4, 32:5-9, 211, 439:6-8

Texter: 1 Kung 18:25-40, Upp 3:14-22, Mark 9:14-32

Nåd vare med er och frid från Gud vår Fader och Herren Jesus Kristus. Amen.

Låt oss be!

Herre Jesus Kristus, du kom för att göra djävulens gärningar om intet. Befria oss från otro och tvivel – stärk vår tro. Amen.

Händelsen vi läst om i Markus evangelium visar Jesu makt över de onda andarna och att vi är trygga hos Jesus. Jesus är den starkare. Händelsen är lika aktuell idag som på Jesu tid. Onda andar existerar och de är aktiva på olika sätt. Falsk lära kallas i Bibeln onda andars läror. Genom historien har de onda andarnas verksamhet för det mesta varit dold under falsk religion. Jag tror att det är främst på det området de är aktiva idag. Men det verkar som de var mobiliserade på andra sätt på Jesu tid. Det är bara väntat för djävulen själv var också mycket aktiv i sina försök att fresta Jesus och få honom på fall.

Kampen mot ondskans makter går genom hela Bibeln och genom hela världshistorien, från början till slut. Bibelns första bok lär oss att hela universum, jorden och allt levande kommit till genom ett ord från Herren. Men det är inte bara den synliga världen som hör till skapelsen. Det finns också änglar och andar. Några av dem gjorde uppror mot Gud. Bibelns första bok skildrar hur djävulen, den gamle ormen, får inflytande över våra första föräldrar. Bibelns sista bok skildrar hur djävulen och hans allierade, den falske profeten och den ogudaktiga världsmakten, till slut besegras och kastas i den brinnande sjön.

Under hela Jesu offentliga verksamhet framträder kampen mot djävulen på ett påtagligt sätt. Det är inte heller så underligt. Jesus kom ju för att krossa ormens huvud enligt profetian. Berättelsen om hur Jesus övervinner djävulens frestelser i öknen inleder skildringen och Jesu slutliga seger på korset fulländar skildringen av kampen mot den onde. Då Jesus korsfästes verkade ondskans makter till slut ha blivit honom övermäktiga och krossat honom. Men i verkligheten hade ondskans makter hjälp till att förverkliga Guds frälsningsplan. Fast allt var i detalj förutsagt verkade djävulen inte ha genomskådat Guds frälsningsplan, eller i alla fall aldrig gett upp sina mordiska planer. Genom Kristi död blev denna världens furste utkastad och ingenting kan längre hindra oss att bli Guds barn. Jesus har gett oss tillbaka den rätt som vi människor förlorade när djävulen fick inflytande över våra första föräldrar. *När tiden var fullbordad*

sände Gud sin Son, född av kvinna och ställd under lagen, för att han skulle friköpa dem som stod under lagen, så att vi skulle få söners rätt. Likaså heter det: åt alla dem som tog emot honom gav han rätt att bli Guds barn.

Vår predikotext handlar om en pojke som blivit kroppsligen besatt av en stum och döv ande, och om hur Jesus befriar honom. Till och med en döv ande måste lyssna till Jesu ord och lyda. Det talas mycket strunt om berättelserna där Jesus driver ut orena andar. - En del menar att Jesus och evangelisterna var barn av sin tid. Man menar att folk på den tiden var vidskepliga och trodde att både kroppsliga och psykiska sjukdomar orsakades av onda andar. Men någon sådan allmän föreställning finner vi inte i evangelierna. Tvärtom ser vi att man skiljer mellan sjukdom, plågor av annat slag, och fall av besatthet. Bara i några av de fall där Jesus botar sägs symptomen vara orsakade av onda andar.

När Adam och Eva lyssnade till djävulens röst öppnade de dörren för ett sataniskt inflytande över sig själva och alla sina barn och efterkommande. Ett sådant iflytande kan ta sig uttryck som i dagens text. Men som sagt, i de allra flesta fall kommer djävulens och de onda andarnas verksamhet till uttryck i falsk lära, lögn och vidskepelse. Men också i mord och övergrepp. Och det är sällan onda andar själva försöker ta livet av någon som den stumme och döve anden försökte ta livet av pojken när de kan få den ena människan att ta livet av den andre utan direkt inblandning. *Vi ska inte vara som Kain, som var av den onde och mördade sin bror*, skriver aposteln Johannes.

I Johannes 8:e kapitel ser vi ett exempel på hur snabbt det ena kan övergå i det andra. Judarna tog inte emot Jesu ord. Därför ville de döda honom. Och därmed avslöjades vem som låg bakom både det ena och det andra. Jesus sa till dem: *"Vore Gud er Fader, skulle ni älska mig, eftersom jag har utgått från Gud och kommer från honom. Jag har inte kommit av mig själv, utan han har sänt mig. Varför förstår ni inte vad jag säger? Därför att ni inte kan lyssna till mitt ord. Ni har djävulen till er fader. Och vad er fader har begär till, det vill ni göra. Han har varit en mördare från början och har aldrig stått på sanningens sida, eftersom sanning inte finns i honom. När han talar lögn, talar han av sitt eget, ty han är en lögnare, ja, lögnens fader. Men mig tror ni inte, därför att jag säger er sanningen. Vem av er kan överbevisa mig om synd? Om jag talar sanning, varför tror ni mig inte? Den som är av Gud lyssnar till Guds ord. Men ni lyssnar inte, därför att ni inte är av Gud."* Det slutade med att judarna tog upp stenar för att kasta på honom, men Jesus drog sig undan.

Johannes skriver i sitt första brev: *hela världen är i den ondes våld*. Hela världen står under inflytande av den onde och det yttrar sig i att människor inte förstår vad Jesus säger, inte lyssnar till hans ord och inte vill tro på honom, men tror på alla möjliga olika lögnare som strider mot Bibelns sanning. Det yttrar sig också i syndens slaveri, övergrepp och mord.

Men vad det var som orsakat den extraordinära kroppsliga besatthet som skildras i vår predikotext kan vi inte ge något svar på, eftersom bibeltexten inte svarar på frågan. Varför denna pojke? Vi vet inte.

Djävulen frestade våra första föräldrar till synd och besegrade dem. De trodde hans lögn framför Guds sanning och öppnade dörren för Satans inflytande över sig själva och alla sina barn, generation efter generation. Men var finns hjälpen? Hur ska vi bli fria från synden, döden och djävulens makt. Händelsen i vår text visar att människan inte kan befria sig själv, eller i egen kraft någon annan. När pojkens far beskrev lärjungarnas misslyckande utbrast Jesus: *"Du släkte som inte vill tro! Hur länge måste jag vara hos er? Hur länge ska jag stå ut med er? För honom till mig!"* Lärjungarna, pojkens far, de skriftlärd, ja alla närvarande innefattas när Jesus utbrister "du släkte som inte vill tro". Jesus ger här svaret varför lärjungarna misslyckats med att driva ut den orene anden: de ville inte tro.

När Jesus hjälpte pojken ser vi att han först avslöjar tvivel och otro. Pojkens far sa: *"...om du kan, så förbarma dig över oss och hjälp oss!"* Jesus svarade: *"Om du kan, säger du. Allt förmår den som tror."* Då insåg pojkens far vad som fattades honom: tron. Genast ropade han: *"Jag tror. Hjälp min otro!"* Nu satte han inte längre sitt hopp till den ena eller den andra människan som han sökt hjälp hos, utan endast till Jesu barmhärtighet och hjälp. Han litade på att Jesus skulle hjälpa, inte bara mot den orene ande som fått hans son i sitt våld utan även mot det onda som fanns i hans eget hjärta: tvivel och otro. *"Jag tror, hjälp min otro"* bad mannen. En sådan bön som bara förlitar sig på Jesu barmhärtighet och hjälp kan inte bli utan bönhörelse. Jesus visade sin makt över den orene anden, drev ut honom, befriade pojken och stärkte mannens tro.

Vi hör att Jesus och lärjungarna gick därifrån och vandrade genom Galileen. Jesus ville inte att någon skulle få veta det, eftersom han höll på att undervisa sina lärjungar. Vi antar att det var en utförlig undervisning men en sammanfattning har vi här. Han sade: *"Människosonen ska utlämnas i människors händer, och de kommer att döda honom, och efter tre dagar ska han uppstå."* Med facit i hand inser vi sambandet mellan händelsen med den stumme och döve anden och Jesu förutsägelse av sitt lidande. Men lärjungarna förstod ännu inte vad han sa och vågade inte fråga honom.

Vi inser att det finns ett nära samband mellan berättelsen om hur Jesus drev ut den orene anden och den undervisning Jesus sedan gav. På korset skulle han krossa ormens huvud. Det står inte i människors makt att besegra den onde. Det tillhör Kristi ämbete och uppgift att krossa djävulens välde. Men det krävde ett stort offer av vår Frälsare – hans död i vårt ställe. Att det skulle kosta honom blod att frälsa oss blev förutsagt redan samma dag som våra första föräldrar lyssnade till djävulen och kom i hans våld. Då kom Guds dom över djävulen: *"Jag ska sätta fiendskap mellan dig och kvinnan och mellan din avkomma och*

hennes avkomma. Han ska krossa ditt huvud och du ska hugga honom i hälen."
När Gud säger att kvinnans avkomling ska bli huggen i hälen innebär det att det skulle kosta honom smärta, lidande och blod att utföra sin uppgift. Det är en trosartikel. Seger över djävulen är inget som förväntas av oss men vi ska tro att Kristus segrat. Därför bekänner vi denna tro i förklaringen till andra trosartikeln: *Han har återlöst, förvärvat och vunnit mig, förlorade och fördömda människa, från alla synder, från döden och djävulens makt, inte med guld eller silver utan med sitt heliga, dyrbara blod och oskyldiga lidande och död. Allt detta har han gjort för att jag ska tillhöra honom...*

Genom tron på Jesus kan vi morgon och kväll tryggt överlämna oss i Guds händer med de ord katekesen lärt oss: *Jag överlämnar mig med kropp och själ och allt i dina händer. Låt din helige ängel vara med mig, så att djävulen inte får någon makt över mig. Amen.*

Låt oss be!

Käre Frälsare, vi tackar dig för att du befriat oss från syndens och djävulens makt, fört oss till tro och in i ditt rike. Lär oss att kämpa den andliga kampen med de vapen du gett oss, framför allt, trons sköld och Andens svärd som är Guds ord. Amen.